

AFVALCONFERENTIE 2018: FOCUS OP BRUSSEL

'Onze
koploperpositie
 vasthouden'

Op woensdag 3 oktober vinden bijna tweehonderd mensen uit de Nederlandse afvalwereld de weg naar het Fort Voordorp bij Utrecht. Binnen vindt de Afvalconferentie 2018 plaats. De conferentie praat de afvalsector bij over actuele ontwikkelingen. Diederik Samsom, één van de sprekers, houdt een optimistische spiegel voor. ‘Binnen de circulaire economie gaat de energieopgave spectaculair hard. Ook de doelen voor grondstoffen gaan we halen.’

Bijna 200 professionals bezochten de Afvalconferentie 2018 op 3 oktober.

Auteur: Addo van der Eijk

De Afvalconferentie – een samenwerking van de Vereniging Afvalbedrijven en de NVRD – focust dit jaar op Brussel. “Deze dag gaat het vooral over wat in Europa gebeurt”, vertelt dagvoorzitter *Gerdi Verbeet*. De keuze voor Europa ligt voor de hand. Europa bepaalt immers goeddeels de koers voor de Nederlandse afvalwereld. Tijdens het plenaire deel komt naar voren dat Nederland zich in de Europese kopgroep bevindt. “Die koploperpositie willen we graag vasthouden”, stellen *Olaf Prinsen* van de NVRD en *Robbert Loos* van de Vereniging Afvalbedrijven.

Europese agenda Nederlandse afvalsector

Beide directeuren zetten plenair de gedachten van de organisaties over een Europese agenda uiteen. Ze zijn trots op de rol als gidsland, maar wijzen ook op de wet van de remmende voorsprong. Prinsen: “We mogen ons niet laten afremmen door andere landen. Mijn grote angst is dat we ons achter de koppositie gaan verschuilen. Dat we zeggen: we hoeven niet hard te lopen, eerst moeten Oost- en Zuid-Europese landen ons bijbenen.” De brancheorganisaties doen een oproep aan de overheid om de koploperpositie vast te houden, circulair in te kopen en producenten te verplichten om circulair te ontwerpen. Loos benadrukt het belang van een hoge kwaliteit van ingezamelde stromen en een goede afzetmarkt: “Om afzetmarkten te stimuleren, vragen we van producenten en overheden om bij de inkoop in te zetten op gerecyclede materialen. Juist dat heeft de recyclingsector nu nodig.”

Implementatie van Europese besluiten

Wat de Europese koers is, licht spreker *Vanya Veras* van Municipal Waste Europe toe. Ze vertelt wat er aan Europese regelgeving op de sector afkomt: hogere recyclingdoelen, een strengere producentenverantwoordelijkheid en een nieuwe meetmethode voor het berekenen van recyclingresultaten.

“

We vragen producenten en overheden om bij de inkoop in te zetten op gerecyclede materialen.

”

ROBBERT LOOS
(VERENIGING
AFVALBEDRIJVEN)

Veras benadrukt het belang van een adequate implementatie van Europese besluiten. "Het is belangrijk dat we niet alleen praten over regelgeving, maar ook over de implementatie door de lidstaten." De implementatie blijft vaak achter, stelt ze vast. Ze verwacht veel van het ingevoerde 'early warning system'. Lidstaten rapporteren geregeld hun vorderingen, waardoor Brussel tijdig kan waarschuwen en ingrijpen mochten lidstaten achterlopen.

Nieuwe meetmethode voor recyclingresultaten

De nieuwe meetmethode voor recyclingresultaten maakt de Europese doelen nog veel ambitieuzer dan ze al zijn, stelt Veras. "Tot voor kort mochten lidstaten kiezen uit vier

meetmethoden om het recyclingpercentage voor stedelijk afval en vergelijkbaar bedrijfsafval te bepalen. Brussel kiest nu voor één meetmethode, waarbij het meetpunt verderop in het proces komt te liggen. Niet bij de inzameling, zoals veel lidstaten doen, maar na de scheiding."

Dat menig lidstaat een forse inspanning voor de boeg heeft, bewijst het verwerkingsoverzicht van alle EU-lidstaten. In landen als Roemenië en Kroatië belandt het gros van het afval nog op de stortplaats, terwijl landen als Duitsland, Zweden en Nederland nauwelijks afval storten. "Met één procent storten doen jullie het heel goed", complimenteert Veras de zaal.

“

De nieuwe meetmethode maakt de Europese doelen veel ambitieuzer.

”

VANYA VERAS
(MUNICIPAL WASTE EUROPE)

“

In 2025 moet al onze verpakkingen 100% recyclebaar zijn.

”

MARION BEUGELSDIJK
(ALBERT HEIJN)

Albert Heijn verduurzaamt verpakkingen

Albert Heijn is één van de 'toonzetters' tijdens de sessie over duurzaam verpakken. Het AH-doel voor 2025: 25 procent minder verpakkingen. "Alle verpakkingen moeten dan ook 100% recyclebaar zijn", legt Marion Beugelsdijk van Albert Heijn uit. Albert Heijn maakt er werk van. Dit jaar bereikt AH met eigen merkproducten al een besparing van 4 miljoen kilo. Beugelsdijk laat concrete aanpassingen zien, zoals een twee liter-verpakking Bio-melk gemaakt van suikerriet, herbruikbare zakjes voor groente en een dunner waterflesje. In een pak koffie ontbreekt het laagje aluminium, een fles sinaasappelsap bestaat voor de helft uit gerecycled kunststof. Soms blijft een verpakking nodig. Als voorbeeld noemt Beugelsdijk de gele paprika. "Rode paprika's verkopen we los zonder verpakking, gele niet. Dat komt omdat rode paprika's veel sneller worden verkocht. Gele blijven langer liggen. Weggooien van eten belast het milieu veel meer dan het gebruik van een verpakking."

Voedselverspilling in Nederland halveren

Na het plenaire programma kiezen de deelnemers in twee rondes uit vier parallelsessies. De sessies gaan in op Europa, duurzaam verpakken, het klimaatbeleid en voedselverspilling. Volgens *Toine Timmermans* van Wageningen University & Research (WUR) komt in de Europese Unie jaarlijks 88 miljoen ton voedselafval vrij met een totale waarde van 143 miljard euro. Hij vertelt over het WUR-initiatief 'Taskforce Circular Economy in Food'. Binnen de taskforce bundelen grote bedrijven en instellingen, gesteund door de overheid, de krachten om verspilling gezamenlijk aan te pakken. "Met elkaar willen we van Nederland één van de eerste landen maken die voedselverspilling met de helft weet te verminderen." Het meeste effect verwacht Timmermans van de overtuigende kracht van de sociale norm, van wat de omgeving – familie, vrienden en kennissen – doet. Mensen willen sociale normen niet schenden.

Nederland bevindt zich in de Europese kopgroep.

Mijn grote angst is dat we ons achter onze koppositie gaan verschuilen.

OLAF PRINSEN
(NVRD)

Afval kan niet worden weggespoeld. Het keert via omwegen terug.

LISA DOELAND
(FILOSOOF)

Zeepaardje met wattenstaafje

Een beeld dat altijd indruk maakt, is van het zeepaardje dat zich vastklampt aan een wattenstaafje. Dagvoorzitter Gerdi Verbeet haalt de iconische foto van Justin Hofman aan. Het kleine zeepaardje lijkt de vaandeldrager van de huidige verontreiniging en plasticsoep in onze oceanen. Filosoof Lisa Doeland ziet het anders. Het diertje laat volgens haar ook zien dat afval bruikbaar kan zijn. "De fotograaf vertelde dat het zeepaardje houvast zocht, anders zou ze in de stroming wegdrijven. Dit zeepaardje greep het wattenstaafje vast. Is het dan wel afval? Voor het zeepaardje is het een gebruiksvoorwerp", vindt Doeland. Ze toont ook een kunstwerk gemaakt van plastic uit de wereldzeeën. "Afval kan niet worden weggespoeld. Het keert via omwegen terug. Het heeft iets spookachtigs. Ik roep op het afvalspook te omarmen."

Doorbraak voor grondstoffenopgave

Diederik Samsom is in zijn sessie positief gestemd. Hij voorziet een grote doorbraak. Dat zo'n doorbraak aanstaande is, laat volgens hem de snelheid zien waarmee de energieopgave op dit moment wordt ingevuld. Het antwoord op de energie- en klimaatopgave begon stroef. Samsom brengt de klimaatconferentie in 2009 van Kopenhagen in herinnering. "Duurzaamheid was destijds synoniem voor teleurstelling en tegenslag. Het Energieakkoord, afgesloten in 2013, zou niets worden, zo werd gezegd. Maar het ging niet mis. Kijk maar om je heen. Het gaat spectaculair hard. Offshore windenergie kan nu zonder subsidie. De zonne-energiemarkt is verveelvoudigd. Automerken investeren vele miljarden in elektrische auto's", vertelt de voormalig PvdA-voorman gedreven.

Grondstoffenakkoord

De circulaire economie bestaat volgens Samsom uit twee opgaven: energie en grondstoffen. "Met energie, de 'makkelijke' helft van de circulaire economie, gaat het hard. Nu nog de grondstoffen, de weerbarstige helft." Dat het gaat lukken, daar is Samsom zeker van. Zover is het echter nog niet. Het vorig jaar afgesloten Grondstoffenakkoord noemt hij een 'lege doos'. "Het pakpapier is mooi, maar er zit niets in. Het akkoord moet een deal zijn tussen bedrijfsleven, overheid en maatschappij. Het vraagt overheids-geld, maar ook investeringen van het bedrijfsleven."

Duurzaam verpakken

Dat het bedrijfsleven investeert, blijkt tijdens een andere sessie. "Ambities zijn er genoeg. Grote concerns werken serieus aan het verduurzamen van verpakkingen",

Met elkaar willen we de voedselverspilling in Nederland met de helft verminderen.

TOINE TIMMERMANS
(WAGENINGEN UNIVERSITY & RESEARCH)

Europa bepaalt goeddeels de **koers** voor de Nederlandse afvalwereld.

vertelt *Chris Bruijnes*, directeur van het Kennisinstituut Duurzaam Verpakken. Coca-Cola, Unilever, Aldi, Plus, Werner & Metz: allemaal werken ze aan 100% recycling en/of recyclebaarheid van hun verpakkingen. Twee bedrijven, McDonald's en Albert Heijn, geven tekst en uitleg. "In 2025 moeten al onze verpakkingen zijn gemaakt

van hernieuwbare, gerecyclede of gecertificeerde materialen", vertelt *Floor Uitterhoeve* van McDonald's. "In Nederland zetten we volgende stap en kijken we als ketenregisseur hoe we de keten kunnen sluiten." Uitterhoeve reikt de zaal de hand en vraagt: "Dat sluiten kunnen we niet alleen. We hebben jullie nodig."

“

Als ketenregisseur bekijken we hoe we de keten kunnen sluiten.

”

FLOOR UITTERHOEVE
(MCDONALD'S)

“

De energieopgave gaat spectaculair hard.

”

DIEDERIK SAMSOM
(ADVISEUR)

Meer informatie:

- Presentaties van de Afvalconferentie 2018 zijn te vinden op www.afvalconferentie.nl

